

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת גלעד קריב

6731/25/פ

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון – השהיית הליך ואי-נקיטתו כלפי אסירים משוחררים), התשפ"ו–2026

1. הוספת סעיף 16א. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967¹, אחרי סעיף 16 יבוא :

"השהיית ההליך 16א. הגיש אסיר משוחרר בקשה להשהות הליך או לאסירים להימנע ממנו לפי סעיף 16א), רשאי הרשם לעכב משוחררים את כל ההליכים נגדו למשך חצי שנה מיום שחרורו, זאת בתנאי שהחייב המציא ערובה להנחת דעתו של הרשם."

דברי הסבר

בהתאם למחקרים בתחום, 40% מכלל האסירים המשוחררים מבצעים עבירות נוספות וחוזרים לכלא. צבירת חובות מקשות על שיקום האסיר המשוחרר ואינן מסייעות במניעת חזרתו לכלא (רצדיביזם). אחוזים גבוהים מכלל האסירים המשוחררים נתקלים בבעיות של התמודדות עם חובות המקשים עליהם להשתלב בחברה. החובות מתחלקים לגופים שונים כמו הוצאה לפועל, המרכז לגביית קנסות, ביטוח לאומי ועוד. אסירים משוחררים רבים מנסים לפתח אורך חיים מיטיב ולפרנס את משפחותיהם, אבל חובות עבר שתופחים בזמן שהותם בכלא, חוסמים בפניהם את האפשרות לעבוד בעבודה חוקית ביציאתם מהכלא – חשבון הבנק שלהם מוגבל כתוצאה מפעילות של גופי גבייה שונים, והם נאלצים למצוא אלטרנטיביות לא חוקיות שמהן יוכלו להתפרנס.

בהתאם למחקר של עמותת קאמבק משנת 2023, נמצא כי רק 2.5% מהאסירים המשוחררים שעברו תוכנית התערבות שמתמקדת בהסדרת חובות ומציאת עבודה, חזרו לכלא. סוגיית הסדרת החובות היא קריטית ליכולתו של האסיר המשוחרר להשתקם ולשבור את מעגל הפשיעה. כאשר אסירים משוחררים מקבלים סיוע בהסדרת חובות ומציאת עבודה, ישנה עלייה מובהקת ברצון שלהם לקבל טיפול רגשי, והרוב המוחלט של האסירים המשוחררים מתקדם בתעסוקה וברווחה האישית. מעבר לחשיבות של שיקום אסירים, מניעת עבירות נוספות והגנה על שלום הציבור, מדובר בחיסכון אדיר למשק – חיסכון של

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

3.1 מיליון שקלים חדשים עבור כל אסיר שאינו חוזר לכלא.

מטרת החוק המוצע היא לאפשר לאסירים משוחררים תקופת חסד של שיקום כלכלי. מוצע לקבוע כי בתקופה של חצי שנה מיום שחרורו של האסיר, ניתן לעכב את כל ההליכים נגדו בהוצאה לפועל. שינוי זה ייצור הסדר ביניים עבור אסירים משוחררים ויאפשר להם לפתוח הליך לעיכוב הליכים לפי החוק, על מנת לאפשר להם להתחיל בבירור כלל חובותיהם ולפעול להסדרתם, מיום שחרורם מהכלא, לצד אפשרות להשתלבות בעבודה חוקית. הצעת החוק נכתבה בסיוע עמותת קאמבק. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יצחק פינדרוס וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/4152). הצעת החוק זהה לפ/25/4152 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בסיוון התשפ"ו (01.06.2026)